

SPOLEČNÉ STANOVISKO

SVAZU MĚST A OBCÍ, ASOCIACE POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR A NÁRODNÍ RADY OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

k přechodu inspekce kvality sociálních služeb na krajské úřady.

MPSV ČR představilo v posledních dnech návrh novely zákona o sociálních službách, ve kterém navrhuje odejmutí inspekci kvality sociálních služeb Úřadu práce ČR a jejich následné převedení na krajské úřady (v případě poskytovatelů zřízených krajem pak na MPSV ČR).

Inspekce kvality jako instrument zjišťování naplňování standardů kvality sociálních služeb prošel od roku 2007 svým vývojem. První dva roky od účinnosti zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, jsme detekovali největší problémy v oblasti rozdílných přístupů v jednotlivých krajích, resp. inspekcemi MPSV, dále praktické problémy s aplikací a interpretací standardů a s inspekcemi u jednotlivých druhů sociálních služeb. Tato situace se z odborného pohledu stabilizovala později v letech 2010, 2011.

Přesunem inspekční činnosti na Úřad práce ČR k 1. 1. 2012 se do té doby relativně stabilní systém inspekci znovu částečně destabilizoval. Vnímáme, že v současném pojetí inspekci kvality je celá řada problémů, které je nutné řešit (zvyšování odbornosti inspektorů, stabilizace inspekčních týmů, jednotný přístup, zvýšení počtu inspektorů, resp. inspekci apod.).

V tomto smyslu akceptujeme a plně podporujeme variantní řešení uvedené v důvodové zprávě návrhu novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a to úplný přesun výkonu inspekční činnosti na MPSV ČR.

Převod inspekční činnosti na kraje důrazně odmítáme z důvodu násobení možných střetů zájmů. Krajské úřady rozhodují o registraci k poskytování sociálních služeb, kontrolují a dohlížejí na plnění registračních podmínek. Dále jsou také zřizovateli a poskytovateli významných sociálních služeb a již nyní je otázkou, zda v těchto krajských zařízeních je prováděna objektivní a nezávislá kontrolní činnost. Po případné realizaci změny financování sociálních služeb pravděpodobně od roku 2015 budou navíc kraje navrhopvat a schvalovat dotace poskytovatelům sociálních služeb. Kumulace rozhodovacích a kontrolních pravomocí na krajské úrovni může představovat vážné ohrožení možnosti účinné obrany poskytovatelů proti chybám v kontrolní činnosti inspekčních týmů.

Domníváme se dále, že inspekční činnost by měla být úlohou ústředních orgánů státní správy.

Z hlediska efektivity vynakládání veřejných prostředků bychom také rádi poukázali na skutečnost, že podle aktuálně platného zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, bude

od 1. 1. 2015 rozšířena kontrolní pravomoc stávajícího inspekčního týmu na ÚP ČR i na inspekční činnost vůči organizacím pověřeným sociálně-právní ochranou dětí. Navrhované řešení, tj. přechod inspekční činnosti v oblasti sociálních služeb na krajské úřady, tedy směřuje k zmaření této synergie a k zbytečnému plýtvání prostředků plynoucího z vytvoření dvou inspekčních institucí. Pokud by byl uskutečněn pouze přesun inspekcí sociálních služeb na krajské úřady a inspekční činnost v rámci SPOD by na ÚP ČR zůstala, nepovažujeme za možné, aby MPSV ČR používalo argument, že inspekční činnost v oblasti sociálních služeb na ÚP ČR nepatří zejména z důvodu, že jeho poslání a aktivity mají být zaměřeny zejména na zaměstnanost, a souběžně plánovat novou inspekční činnost. I v tomto případě navrhujeme realizaci těchto inspekcí opět prostřednictvím MPSV ČR s odkazem na již uvedené argumenty.

V Praze dne 6.6.2014

Mgr. Jana Vildumetzová
výkonná ředitelka SMO ČR

Mgr. Václav Krása
předseda NRZP ČR

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA
prezident APSS ČR